

Wij hebben een droom

Het buurtcentrum dat de
Oosterparkwijk verdient

- ✳ Bewonersorganisatie Oosterpark
- ✳ Jongerencentrum Oosterpark (JOP)
- ✳ Speeltuinvereniging Oosterpark
- ✳ Ons Belang
- ✳ WerkPro

Inhoudsopgave

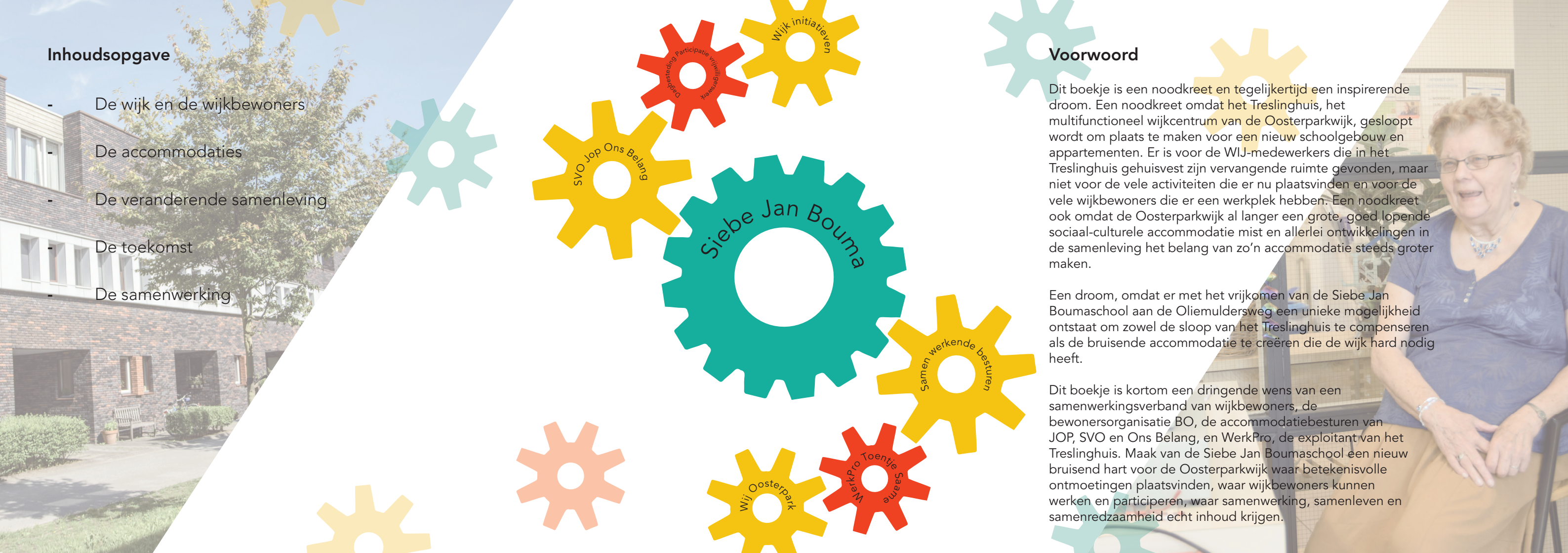
- De wijk en de wijkbewoners
- De accommodaties
- De veranderende samenleving
- De toekomst
- De samenwerking

Voorwoord

Dit boekje is een noodkreet en tegelijkertijd een inspirerende droom. Een noodkreet omdat het Treslinghuis, het multifunctioneel wijkcentrum van de Oosterparkwijk, gesloopt wordt om plaats te maken voor een nieuw schoolgebouw en appartementen. Er is voor de WIJ-medewerkers die in het Treslinghuis gehuisvest zijn vervangende ruimte gevonden, maar niet voor de vele activiteiten die er nu plaatsvinden en voor de vele wijkbewoners die er een werkplek hebben. Een noodkreet ook omdat de Oosterparkwijk al langer een grote, goed lopende sociaal-culturele accommodatie mist en allerlei ontwikkelingen in de samenleving het belang van zo'n accommodatie steeds groter maken.

Een droom, omdat er met het vrijkomen van de Siebe Jan Boumaschool aan de Oliemuldersweg een unieke mogelijkheid ontstaat om zowel de sloop van het Treslinghuis te compenseren als de bruisende accommodatie te creëren die de wijk hard nodig heeft.

Dit boekje is kortom een dringende wens van een samenwerkingsverband van wijkbewoners, de bewonersorganisatie BO, de accommodatiebesturen van JOP, SVO en Ons Belang, en WerkPro, de exploitant van het Treslinghuis. Maak van de Siebe Jan Boumaschool een nieuw bruisend hart voor de Oosterparkwijk waar betekenisvolle ontmoetingen plaatsvinden, waar wijkbewoners kunnen werken en participeren, waar samenwerking, samenleven en samenredzaamheid echt inhoud krijgen.

De wijk en de wijkbewoners

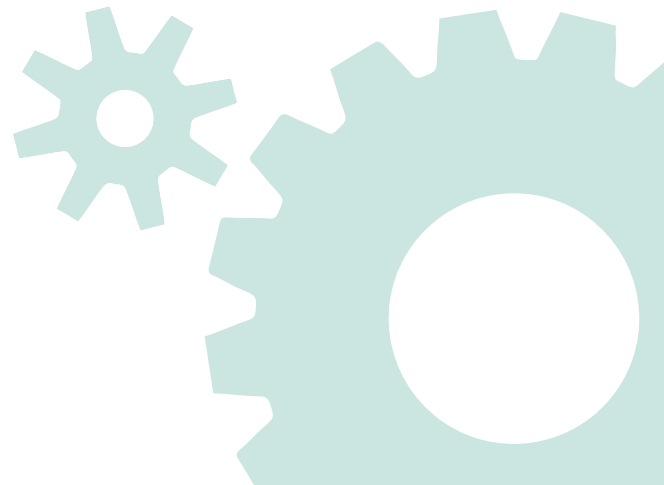
De Oosterparkwijk is grotendeels ontwikkeld tussen 1925-1935 met als doel de verpaupering van de binnenstad tegen te gaan. Een groot deel van de wijk heeft vanwege de karakteristieke architectuur de status van beschermd stadsgezicht. De monumentale schoolgebouwen zijn een onderdeel hiervan.

In de loop van bijna een eeuw heeft de wijk zich ontwikkeld tot een gemengde, steeds populairder wordende wijk.

Er wonen ruim 12.000 mensen in de Oosterparkwijk en dat aantal zal de komende jaren toenemen door nog meer nieuwbouw. De wijk huisvest veel eenpersoonshuishoudens en een derde van de wijkbewoners is 50-plusser.

Ondanks de recente nieuwbouw in het duurdere segment, de instroom van studenten en de verkoop van huurwoningen is de Oosterparkwijk voor een groot deel een echte volkswijk met veel sociale huurwoningen en relatief veel bewoners met kleinere en soms grotere problemen op uiteenlopende gebieden. Een grote

groep wijkbewoners moet rondkomen met weinig geld: het percentage minimahuishoudens in de Oosterparkwijk (22%) is zelfs het hoogste van de hele stad Groningen.

Willem Bossers

Onderzoeker Willem Bossers woont in de Oosterparkwijk en is ook beroepsmatig bij de wijk betrokken. Hij is BeweegStrateeg en een van de mensen achter het project Care2Share, dat als doel heeft Oosterparkers met een zorgbehoefte langer in hun vertrouwde omgeving te laten wonen.

‘Daarvoor heb je natuurlijk geschikte woningen nodig, bijvoorbeeld gelijkvloers. Maar net zo belangrijk is een centrale plek in de wijk waar je alle energie en initiatieven kunt bundelen. Er gebeurt namelijk heel veel in de wijk, maar in mijn ogen te versnipperd en daardoor vaak onbekend bij een meerderheid van de wijkbewoners.’ Zo’n centrale plek is niet automatisch een succes, beseft Willem. ‘Het moet uitnodigend zijn en laagdrempelig, en er moet wat te halen zijn. Dat stelt eisen aan de faciliteiten en de uitstraling. Je zult ook goed aan marketing moeten doen en inspelen op de wensen van de wijkbewoners. Lukt dat, dan komen ze en dan komt de ontmoeting vanzelf.’

**'Er gebeurt veel,
maar te
versnipperd'**

De accommodaties

In de Oosterparkwijk zijn meerdere accommodaties die op hun eigen wijze een functie vervullen voor groepen wijkbewoners. De belangrijkste zijn het JOP (jongerenlocatie), de gebouwen van de speeltuinverenigingen SVO, Ons Belang en FEO, het Treslinghuis, het Oosterparkheem (woonservicecentrum) en Bij Bosshardt (buurthuiskamer). JOP, SVO en Ons Belang zijn gesubsidieerde accommodaties die vallen onder het accommodatiebeleid van de Gemeente Groningen.

1. Het JOP staat midden in de Oosterparkwijk en is vooral voor de kinderen en de jeugd. Het JOP is voor de jeugd een logische ontmoetingsplaats waar zij zich kunnen ontwikkelen in een sociaal veilige setting ontwikkelen. De kinderen die het JOP bezoeken hebben thuis geen onbezorgde omgeving en worden na het hangen op straat opgevangen in het JOP. Bij de activiteiten ligt de nadruk op ontmoeting. De jongeren hebben een grote inbreng in het programma. Het JOP wordt in toenemende mate belangrijk als vindplaats voor de professionals van WIJ-Oosterpark. In het JOP worden de signalen herkend waarmee WIJ-medewerkers aan de slag kunnen en deelname aan de JOP-activiteiten kan voorkomen dat jongeren ontsporen en vervolgens aangewezen zijn op zware en dure

jeugdzorg. Het JOP heeft een actief bestuur dat zich inzet voor het centrum, maar ook een actieve rol speelt in de samenwerking van maatschappelijke organisaties in de Oosterparkwijk. Het Jop heeft na de totstandkoming van de nieuwe accommodatienota enorm moeten bezuinigen in het beheer en de exploitatie. Er is sinds 2013 geen budget meer voor activiteiten en op het beheer en onderhoud wordt jaarlijks verlies geleden. Een aantal jaren geldeden beschikte het JOP over een substantiële financiële reserve. Die zal na 2017 volledig verdwenen zijn.

2. Ons Belang aan de Zaagmuldersweg is een accommodatie waar veel ouderen komen voor zaken als kaartclubjes en dansavonden, maar ook voor computerlessen. Voor ouderen in de wijk is het een belangrijke plaats om elkaar te ontmoeten. Ons Belang kent echter ook problemen. De programmering is al langere tijd hetzelfde waardoor er al jaren dezelfde wijkbewoners komen. Het ledental van de vereniging neemt af en het is moeilijk om actieve bestuursleden te vinden.

Jilles van den Doel

Jilles van den Doel verhuisde vierenhalf jaar geleden van Schildwolde naar de Begionstraat. 'Belangrijkste reden was dat het oude huis te groot was om alles goed bij te kunnen houden. Het was wel even wennen aan burens zo dicht op me, maar de wijk voelt goed.'

Twée keer per week meldt Jilles zich met veel plezier bij het Treslinghuis om samen met collega's van het tuinteam aan de slag te gaan. 'We maken de tuin op orde van mensen die dat zelf niet kunnen. Mooi werk: we hebben veel lol met elkaar, je maakt mensen blij en ik blijf er fit bij.'

Jilles betreurt de sloop van het Treslinghuis. 'De combinatie van grand café en plek waar veel organisaties zitten is heel mooi. Ik weet niet hoe het daar nu verder mee gaat. Ik krijg de indruk dat er onvoldoende over is nagedacht, dat men achter de feiten aan loopt. Jammer.'

Het Treslinghuis houdt Jilles ook op een andere manier bezig. 'Tresling was een inspirerende man. Ik verzamel informatie over hem met het idee een boekje te maken zodat hij ook na de sloop van het gebouw herinnerd blijft'.

'Tresling was een inspirerende man'

3. Speeltuinvereniging Oosterpark (SVO) is gevestigd naast de Siebe Jan Boumaschool. Er is een mooie speeltuin die druk bezocht wordt door kinderen uit de omgeving. Daarnaast heeft SVO een programma voor volwassenen met activiteiten yoga en schilderen. Het gebouw heeft te kampen groot achterstallig onderhoud. De bomen groeien letterlijk door het dak heen en het gebouw zal na 2020 worden afgebroken. SVO is een vereniging en heeft een bestuur. Ook bij SVO speelt al langere tijd dat het moeilijk is om voldoende nieuwe bestuursleden te vinden.

4. Bij Bosshardt, op de hoek Irislaan – Zaagmuldersweg is een ontmoetingsplek waar iedereen, jong en oud, arm of rijk, allochtoon of autochtoon welkom is. Je kunt er terecht voor een kop koffie, kop soep, een luisterend oor, gezellige maaltijd en andere activiteiten. Bij Bosshardt is een activiteit van het Leger des Heils.

5. Oosterparkheem op de hoek Merelstraat – Zaagmuldersweg is een woonvoorziening waar ook ontmoetingsactiviteiten plaatsvinden. De oudere bewoners uit de Oosterparkheem maar ook uit de wijk maken gebruik van de begane grond waar ruimte is voor ontmoeting.

6. FEO (Fokkerstraat En Omgeving) aan de Gorechtkade maakt al enige tijd geen deel meer uit van het accommodatiebeleid van de gemeente Groningen.

De speeltuinvereniging is verworpen tot een 'besloten' gemeenschap bestaande uit een kleine vaste groep bezoekers. Er wordt nauwelijks samengewerkt met de andere accommodaties in de wijk.

7. Een bijzondere plek in de Oosterparkwijk is weggelegd voor het Treslinghuis, het grote buurtcentrum in de Oosterparkwijk. In het Treslinghuis zit het WIJ-team Oosterpark en daarnaast vinden er veel kleine en grotere wijkactiviteiten plaats en is er een wijkrestaurant gehuisvest. Bijzonder aan het Treslinghuis is dat het geen onderdeel is van de accommodatienota en dus geen subsidie krijgt, en dat meer dan 80 wijkbewoners er een werkplek vinden. Zij werken mee in het wijkrestaurant, achter de balie, in de schoonmaak, in het organiseren van wijkactiviteiten of als buurtconciërge. Er vindt samenwerking plaats met Toentje en met Saame (in Oosterparkheem). Door die samenwerking wordt de meest passende werkplek gevonden voor wijkbewoners die op de reguliere arbeidsmarkt buiten de boot vallen en is de meerwaarde voor de wijk groter. De exploitatie van het Treslinghuis is in handen van WerkPro.

In de laatste accommodatienota van de gemeente (2013) werd de behoefte aan een groot buurtcentrum voor de Oosterparkwijk benoemd. Van voorzien in die behoefte is het nog niet gekomen.

Jan Jansen

28 jaar geleden gaf Gerbrand Bakkerstraatbewoner Jan Jansen zijn eerste tai chi-lessen in de gymzaal aan het Goudenregenplein. Inmiddels is hij een zeer ervaren docent die heel Noord-Nederland als werkerrein heeft. Jan omschrijft tai chi als 'oefeningen om ontspannen te staan en je houding te verbeteren. Het haalt pijntjes weg en zorgt dat je je meer op je gemak voelt.'

In de Oosterparkwijk maakt hij momenteel gebruik van een ruimte in de Borgmanschool aan de Vinkenstraat. 'Dat is behelpen. In de zaal hoor je bijvoorbeeld de bel niet en we kunnen de deur niet open laten.' Zijn werk heeft Jan naar heel veel buurthuizen gebracht. 'Sommige stralen een sfeer uit waardoor je al snel denkt: hier hoor ik niet thuis. Maar er zijn ook goede voorbeelden. In het Dok in Lewenborg voel je je automatisch op je gemak. Een nieuw wijkcentrum in de Oosterparkwijk moet dat ook hebben.'

'Het is behelpen'

De veranderende samenleving

De kenmerkende ontwikkeling op sociaal-maatschappelijk gebied in de huidige samenleving is het afbouwen van de verzorgingsstaat en het benadrukken van de eigen verantwoordelijkheid die mensen hebben voor hun welbevinden. Wie het niet redt om zichzelf staande te houden wordt daarbij niet aan zijn lot overgelaten: gestimuleerd wordt dat mensen zich meer om elkaar bekommeren. In gezins- en familieverband, en ook op de schaal van een buurt of wijk. Participatiesamenleving en samenredzaamheid zijn de fraaie termen die hierop geplakt worden.

In de Oosterparkwijk willen we ons daarvoor inzetten. De wijk heeft een grote traditie als het gaat om saamhorigheid en gemeenschapszin en heeft in het verleden vaker zelf het initiatief genomen. Centra als JOP, SVO en Ons belang zijn bijvoorbeeld door de bewoners zelf opgericht. Ook nu en in de toekomst is er voldoende betrokkenheid bij elkaar en kracht in de wijk om activiteiten draaiende te houden en met veel inzet zoveel mogelijk wijkbewoners daarbij te betrekken. De individualisering van de afgelopen decennia heeft het echter minder vanzelfsprekend gemaakt dat mensen elkaar opzoeken en onderling steun zoeken. Je loopt niet zo snel een speeltuingebouwtje binnen. Zeker niet als het achteraf ligt en je niet weet wat en wie je er kunt

verwachten. Een fraai, uitnodigend wijkcentrum waar van alles te doen is en waar je mee kunt werken maakt de drempel een stuk lager.

Camila Garcia de Souza

'Ik vind het een leuke wijk', vertelt Camila Garcia de Souza aan de grote tafel op het Annie Tak Belevingsveld aan de Oliemuldersweg. 'Ik houd van de gezelligheid voor de deur en het is leuk dat hier van alles woont: rijk en arm, oud en jong en allerlei culturen'. Zelf is Camila in 1998 vanuit Brazilië naar Groningen gekomen.

Camila werkt in verpleeghuis Maartenshof, zorgt voor haar 14-jarige zoon en is actief in de wijk. 'Ik ben vrijwilliger bij speeltuinvereniging Oosterpark en bemoei me ermee als het over mijn buurt gaat.' Ze zet zich bijvoorbeeld in voor een goede inrichting van het park langs de Oliemuldersweg en heeft ook een mening over de accommodaties in de wijk. 'Het gebouw van de speeltuinvereniging valt uit elkaar. Jammer als het verdwijnt en er niets voor terug komt.' Bewonderend kijkt Camila naar het Floreshuis in de Indische Buurt. 'Mijn zoon gaat daarheen om te chillen met zijn vrienden. Er wordt veel georganiseerd en er is van alles te doen. Zoiets hebben we in de Oosterparkwijk ook nodig.'

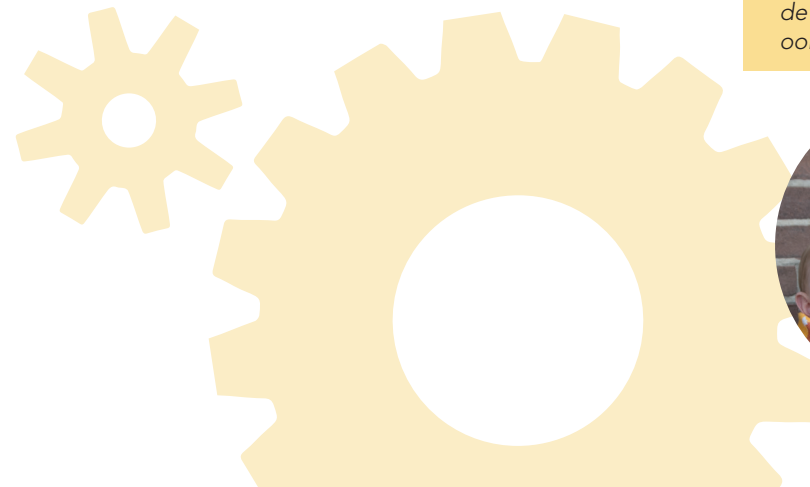
**'Het
speeltuingebouw
valt uit elkaar'**

De toekomst

We willen een Oosterparkwijk waar bewoners het fijn vinden om te wonen, werken en recreëren. Waar de mensen zich veilig voelen omdat ze meer bewoners kennen dan alleen hun directe burens en waar het vanzelfsprekend is om hulp te vragen en aan te bieden. Om die wijk te kunnen realiseren zijn uitnodigende plekken nodig waar mensen van alle leeftijden en achtergronden andere mensen kunnen ontmoeten en kunnen participeren. Bij een kopje koffie, een zangkoor of toneelclub, of tijdens het breien of klaverjassen. In die uitnodigende centra worden ook cursussen gegeven en vergaderingen gehouden. Ondernemers doen er nieuwe ideeën op en versterken elkaar door te netwerken en werkruimte te vinden, en mensen zonder werk doen er ervaring op en leren nieuwe vaardigheden. Wijkbewoners werken volop mee. Het WIJ-team houdt een oogje in het zeil, stimuleert wijkbewoners om de wijkcentra te bezoeken en er mee te doen aan activiteiten en staat paraat om ondersteuning te bieden als dat nodig is.

De huidige accommodaties zijn niet in staat een plek te bieden aan deze functies, en al helemaal niet na sluiting van het Treslinghuis. Wat ons voor ogen staat, is een mooi, uitnodigend multifunctioneel wijkcentrum in de Siebe Jan Boumaschool en daarnaast en

aanvullend daarop enkele andere accommodaties. FEO, Oosterparkheem en Bij Bosshardt zullen ook na een eventuele ingebruikname van de Siebe Jan Boumaschool blijven bestaan. In hoeverre de functies van JOP, SVO en Ons Belang een plek kunnen vinden in een nieuw wijkcentrum zal afhangen van de behoefte in de wijk.

Esther (26)

Via mijn woonbegeleider (Novo) kwam ik in contact met trajectbegeleider Tineke, zij werkt op het Treslinghuis. Aangezien ik al horeca ervaring had stelde zij voor om als bedieningsmedewerker aan de slag te gaan in het Grand Café. Inmiddels woon ik nu in Winsum en ga dus het Treslinghuis verlaten na drie jaar. Dat vond ik best een lastige keuze. Iedereen heeft me hier altijd geaccepteerd zoals ik ben en mag ik zijn wie ik ben. Het werk is leuk en het was altijd gezellig met collega's en gasten. Ik heb heel erg veel geleerd hier: zelfstandig werken, vertrouwen in mezelf vooral. In het begin kon ik niet met klanten afrekenen bijvoorbeeld, nu maak ik zelfs aan het eind van m'n dienst de dagstaat op. Ik kan veel meer dan ik dacht.

Wilko (39)

Ik was al werkzaam als vrijwilliger bij de spelcontainer en werd gevraagd als participatiebaan een combinatiefunctie aan te gaan als onderhoudsmedewerker in het Treslinghuis. Dit sluit naadloos aan bij mijn werkervaring als scheepstimmerman. Uiteindelijk werk ik hier nu 4,5 jaar en coördineer de onderhoudsploeg en begeleid andere nieuwe medewerkers. Het werk biedt me dagritme en stabiliteit, als je thuis zou zitten komt er niets meer uit je handen. De sociale contacten met collega's zijn heel belangrijk, het plezier in de werkzaamheden, je leert om te gaan met veel verschillende mensen. Ik heb nu zodanig basis gelegd om weer volledig aan het werk te kunnen, daar heb ik ook echt zin in.

Natasja (24)

Dit is de eerste werkplek waar ik langer dan een paar maanden ben gebleven, ik werk inmiddels al 2,5 jaar als keukenmedewerker lunch. Tegenwoordig doe ik ook administratieve taken eraan. Hier wordt er tenminste geluisterd als ik wat aangeef, er wordt rekening mee gehouden, ik word dus serieus genomen. Ik werk sinds het begin twee dagdelen per week, dit is heel belangrijk voor me, thuis zitten is gekmakend. Ik krijg hier de ruimte om me te ontwikkelen op het gebied van mijn interesses in plaats van me lopende band werk te laten doen. Bovenal is het zinvol werk, het is leuk gasten te verblijden met lekker eten.

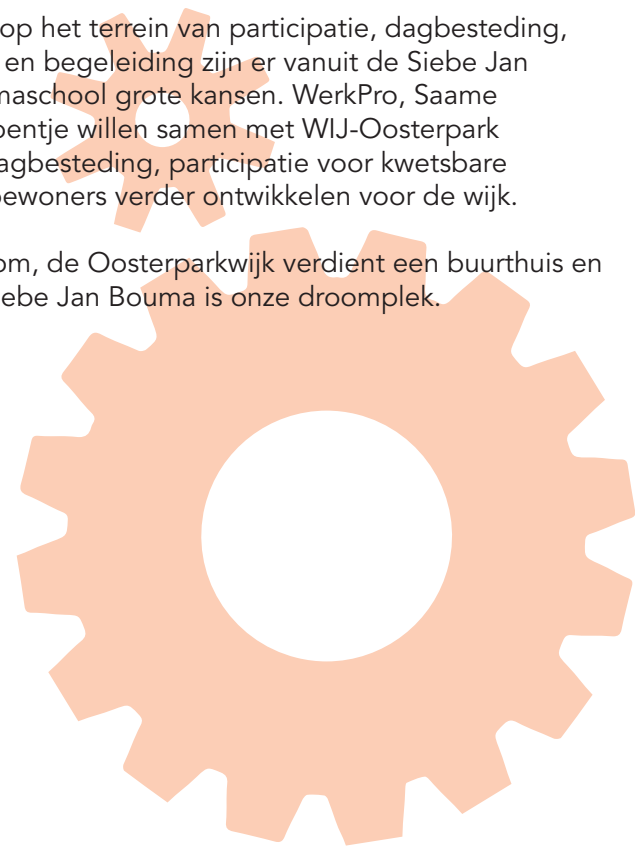
De samenwerking

De Siebe Jan Boumaschool wordt in onze visie een accommodatie waar wijkbewoners de belangrijkste sleutel vormen. Om dat te realiseren willen de samenwerkende accommodatiebesturen, de bewonersorganisatie (BO), WerkPro samen met Toentje, Oosterparkheem, vele wijkbewoners, het WIJ-team en de gemeente de komende twee jaar de plannen hiervoor verder uitwerken.

De accommodatiebesturen in de Oosterparkwijk werken al enkele jaren samen en zijn bezig die samenwerking verder te versterken en uit te breiden. De samenwerking richt zich op een gezamenlijke beheerpool (samen met WerkPro), gezamenlijke programmering (en PR) en gezamenlijke inkoop. Mogelijk ontstaat er in de toekomst ook een gezamenlijk bestuur voor alle accommodaties in de Oosterparkwijk. De accommodatiebesturen en de Bewonersorganisatie Oosterpark werken sinds begin 2017 intensief samen in een proces om te komen tot een nieuw wijkcentrum met als doel de wijk beter te maken voor haar bewoners. Voor het nieuwe buurtcentrum in de Siebe Jan Boumaschool is nu al een bestuurlijke basis aanwezig.

Ook op het terrein van participatie, dagbesteding, werk en begeleiding zijn er vanuit de Siebe Jan Boumaschool grote kansen. WerkPro, Saame en Toentje willen samen met WIJ-Oosterpark de dagbesteding, participatie voor kwetsbare wijkbewoners verder ontwikkelen voor de wijk.

Kortom, de Oosterparkwijk verdient een buurthuis en de Siebe Jan Bouma is onze droomplek.

Bia (57)

Ik werk al 7 jaar met veel plezier als beheerder in het Treslinghuis. Ik verzorg vaak de zalenverhuur in de avonduren en heb al vele feestjes en verschillende nationaliteiten voorbij zien komen. Daarnaast leid ik het schoonmaakteam in goede banen. Onze huurders en klanten zijn over het algemeen erg tevreden over de geboden faciliteiten, we zijn gastvrij en altijd flexibel. De zalenverhuur trekt mensen uit de hele stad maar ook daarbuiten, het zet de Oosterparkwijk in een positief daglicht. De sfeer is hier gewoon erg goed, gezellig en warm, dat krijg ik geregeld terug van de gasten, buurtbewoners en de medewerkers die hier komen werken. Iedereen is hier welkom en zo voelt het ook echt. Het is een ontmoetingsplek voor eenieder, jong en oud.

Martin (46)

Op het Treslinghuis heb ik onlangs mijn laatste jaar participatiebaan kunnen afronden als assistent beheerder, ik ben sindsdien gebleven als vrijwilliger. Hier komen werken voelde als een warm bad. Ik word als persoon serieus genomen en voel me gewenst, afspraken worden nagekomen, dat vind ik belangrijk. Je realiseert pas weer als je aan het werk bent hoe belangrijk sociale contacten zijn, dat is hier volop te vinden. Collega's en andere werkers in het pand zijn er in alle soorten en maten, dat maakt het ontzettend leuk. Ik hoop binnenkort een aantal privé zaken geregeld te hebben, dan kan ik weer verder met mijn werk als taxichauffeur.

Peter (46)

Ik ben via reclassering een taakstraf gaan uitvoeren bij het Treslinghuis. Ik heb daar het zwerfvuil en tuinonderhoud opgepakt. Inmiddels is m'n taakstraf afgerond en ben ik gebleven als vrijwilliger. Momenteel ben ik bezig om samen met collega's het zwerfvuilteam verder vorm te geven. Het werk in het Treslinghuis heeft me structuur en leuke collega's gebracht, het is een warme plek om te werken. Ik ben hard bezig m'n leven op orde te brengen, daar krijg ik op het werk de ruimte voor en het vertrouwen. Dat doet me veel. Zodra er meer rust is wil ik mezelf gericht gaan bezig houden met wat ik nu echt wil op het gebied van werk en opleiding.

